

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ШОСТЕ СКЛИКАННЯ
П'ЯТА СЕСІЯ
РІШЕННЯ

від 10 травня 2017 року № 538
 м. Тернопіль

**Про програму розвитку
 лісового господарства
 Тернопільщини на 2017-2021 роки**

Розглянувши пропозиції Тернопільської обласної державної адміністрації від 21 лютого 2017 року № 01-795/05-30 «Про проект програми розвитку лісового господарства Тернопільщини на 2017-2021 роки», враховуючи рекомендації постійної комісії Тернопільської обласної ради з питань охорони навколошнього природного середовища та природокористування, керуючись пунктом 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Тернопільська обласна рада

ВИРИШИЛА:

1. Затвердити програму розвитку лісового господарства Тернопільщини на 2017-2021 роки (додається).
2. Контроль за виконанням рішення доручити постійній комісії Тернопільської обласної ради з питань охорони навколошнього природного середовища та природокористування.

Голова обласної ради

В.В. ОВЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
 рішенням Тернопільської обласної ради
 від 10 травня 2017 року № 538

ПРОГРАМА
розвитку лісового господарства Тернопільщини на 2017-2021 роки

1. Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення програми	департамент агропромислового розвитку обласної державної адміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	доручення голови обласної державної адміністрації від 16 грудня 2016 року № 100 „Про розроблення проекту програми розвитку лісового господарства в області”
3.	Розробник програми	департамент агропромислового розвитку обласної державної адміністрації
4.	Співрозробники програми	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства, управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації
5.	Відповідальний виконавець програми	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства
6.	Учасники програми	департамент агропромислового розвитку обласної державної адміністрації, Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства, державні підприємства, що входять до сфери Тернопільського обласного управління лісового та мисливського господарства, асоціація „Тернопільагроліс”, Служба автомобільних доріг в області, обласне управління водних ресурсів
7.	Термін реалізації програми	2017 – 2021 роки

1)	етапи виконання програми (для довгострокових програм)	I – 2017-2018 роки
		II – 2019-2021 роки
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програмами (для комплексних програм)	обласний бюджет, районні бюджети Бережанського, Зборівського, Кременецького, Монастириського, Підгаєцького районів
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі:	691,62 млн гривень
1)	коштів обласного бюджету	2,5 млн гривень
2)	коштів районних бюджетів	5,05 млн гривень
3)	коштів з інших джерел	684,07 млн гривень

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма

Програма розвитку лісового господарства Тернопільщини на 2017-2021 роки (далі - Програма) спрямована на усунення дисбалансів у лісовому господарстві між нормами залісненості території області та її реальним станом, враховуючи потреби у ґрунтозахисній, водорегулюючій, лісогосподарській, оздоровчо-естетичній та екостабілізаційній функціях лісів, а також подолання основних дестабілізуючих факторів екологічної ситуації, в тому числі ерозії ґрунтів, виснаження річок, збереження та відтворення біорізноманіття рослинного і тваринного світу з урахуванням інвазивних видів (вселенців) та регулювання динаміки їх популяцій.

Тернопільська область відноситься до малолісистих областей України. Площа земель лісогосподарського призначення області станом на 1 січня 2016 року становила 201,4 тис. га, з них 183,2 тис. га земель, вкритих лісовою рослинністю. Лісистість області складає 13,3 %, що нижче за науково обґрунтований показник для регіону (20 %) та середній для України (16 %). На одного жителя області припадає 0,19 га вкритих лісом земель.

Ліси на території області розташовані нерівномірно та зосереджені, в основному, у північній (з переважанням соснових деревостанів) і північно-західній частині (бук, граб), де лісистість досягає 20-25 %, а також у південній частині (дуб, граб), де лісистість досягає 14-18 %. Лісові масиви розташовані, в основному, на плато та схилах Бережанського горбогір'я, Кременецьких гір, Товтрового кряжу та у долинах річок.

На даний час 157,3 тис. га лісів області (78 %) перебувають у постійному користуванні 6 державних підприємств, що входять до сфери управління Тернопільського обласного управління лісового та мисливського господарства

(далі – державні підприємства). До складу асоціації „Тернопільагроліс“ входить 6 підприємств, що ведуть господарство на площі 23,6 тис. га.

Ліси Тернопільщини виконують переважно захисні, водорегулюючі, рекреаційно - оздоровчі функції і мають обмежене експлуатаційне значення. Площа лісів, які мають обмежене експлуатаційне значення, становить 87,5 тис.га, у тому числі: ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення – 39,8 тис. га; рекреаційно-оздоровчі ліси – 27 тис. га; захисні ліси – 20,7 тис. га. Площа експлуатаційних лісів становить 65,9 тис. га земель лісогосподарського призначення державних підприємств.

У лісовому фонду області переважають насадження твердолистяних порід (дуба звичайного, бука лісового, ясена звичайного та інших) – 73% вкритої лісом плоші. Частка хвойних деревостанів становить 22%, а м'яколистяних – 5%.

Підвищення продуктивності лісівих насаджень області можливе за рахунок скорочення площ похідних деревостанів, деревостанів які не відповідають типам умов місцевостання, низькоповнотних і розладнаних насаджень, створення лісівих культур плантаційного типу, із аборигенних і інтродукованих швидкорослих деревних порід.

Ліси позитивно впливають на клімат, екологічну ситуацію навколоїшніх територій. Науковими дослідженнями доведено, що під наметом лісу забрудненість повітря у сотні разів менша, ніж у місті (до 500 разів). Один гектар лісу у віці стигlostі (80 і більше років) за рік може поглинуть близько 1 тонни шкідливих викидів, очистити 18 млн куб. метрів повітря. Один гектар хвойного лісу відфільтрує 30-35 тонн пилу на рік, листяного відповідно – 50-70 тонн.

За оцінками науковців, ліси області щороку продукують близько 920 тис. тонн кисню, що є продуктом їхньої життєдіяльності. Найбільше кисню виділяють середньовікові насадження (вік 40-70 років) - від 5 до 10 тонн на один гектар залежно від породи.

Ліси, депонуючи (поглинаючи) вуглекислий газ, здатні пом'якшувати прояв „парникового ефекту“. Один гектар лісу залежно від порід поглинає в середньому 8-10 кг вуглецю на годину. Ліси також позитивно впливають на стан ґрунтів, збагачуючи їх органічними речовинами, гумусом.

Найбільшу гідромеліоративну роль у затриманні поверхневого стоку відіграють насадження розміщені на схилах.

Гідрологічна мережа Тернопільської області складається з 1401 річки загальною довжиною 6066 км, із них кількість річок довжиною більше 10 км – 122, довжиною менше 10 км – 1279. Територію області протікає одна велика річка Дністер, 4 середніх – Серет, Збруч, Іква, Горинь, решта – малі річки.

Таким чином, ліси укріплюють схили, послаблюють поверхневий водостік і тим самим стримують ерозійні процеси, оберігають землю від перегрівання сонцем, зменшують швидкість вітру, змінюють мікроклімат, сприяють підвищенню вологості повітря, регулюють розподіл снігу, зменшують промерзання ґрунту. На полях, захищених лісом, рівень урожайності завжди вищий, ніж на незахищених.

Зазначені фактори мають виняткове значення для Тернопільської області, оскільки масове розорювання земель, яке мало місце у минулому і зберігається дотепер, сприяє прояву інтенсивних процесів водної та вітрової ерозії.

Роботу щодо нарощування обсягів захисного лісорозведення, яка стримується відсутністю фінансування з державного бюджету та довготривалими процедурами передачі земель під заліснення, необхідно продовжувати за будь-яких умов, оскільки заліснення малопродуктивних і деградованих земель залишається ключовим напрямом поліпшення складної екологічної ситуації в області. Для виконання робіт із створення нових лісів в області, підвищення рівня лісистості необхідне залучення коштів обласного бюджету (фонду охорони навколошнього природного середовища).

Уздовж автомобільних доріг загального користування області наявні захисні лісонасадження протяжністю 1520 км, або 1807 га. З них снігозахисні насадження, що забезпечують захист доріг протяжністю 1277,6 км, загальною площею 1430 га, а також декоративні насадження – 764 км, площею 377 га. У складі захисних лісосмуг переважають м'яколистяні породи дерев – тополя, осика, клени, акація та плодові – горіх грецький, яблуні та інші.

3. Визначення мети програми

Метою Програми є забезпечення збалансованого розвитку лісового господарства, спрямованого на посилення екологічних, соціальних та економічних функцій лісів області, охорону і захист лісових та граничних із ними екосистем.

Програма передбачає розроблення показників розвитку лісового господарства області на принципах безперервного невиснажливого використання лісових ресурсів, а також збільшення лісистості та покращення якісної структури лісових насаджень області за рахунок територій, що внаслідок деградації землі вже не можуть використовуватися для сільськогосподарських робіт, заліснення берегових смуг водойм. Іншим важливим завданням є закріплення за постійними лісокористувачами усіх лісових земель області. Мета Програми відповідає пріоритетним напрямам розвитку Тернопільської області.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, джерела фінансування, строки виконання Програми

Розв'язати проблему можливо шляхом забезпечення:

- ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку з використанням позитивного вітчизняного та міжнародного досвіду на основі встановлення та врахування стійкості лісових екосистем в конкретних умовах їх зростання, продовження впровадження технологій відновлюваного природокористування;
- здійснення лісогосподарських заходів з урахуванням регіональних екологічно-економічних та соціальних особливостей, створення та вирощування стійких до екстремальних природних умов лісових біогеоценозів, з врахуванням тенденцій зміни клімату;
- збільшення частки поступових і вибіркових рубок у загальній системі господарських заходів;
- збільшення площи лісів області шляхом виконання робіт з лісорозведення, в тому числі і на землях приватної власності.

Відомості про сучасний стан лісистості в розрізі адміністративних районів наведено в таблиці.

**Лісозабезпеченість адміністративних районів
Тернопільської області**

Адміністративні райони	Площа району, кв.км	Площа земель вкритих лісовою рослинністю, га	Частка земель під лісами, (лісовими ділянками) (%)	Потреба в нових лісах для досягнення оптимальної лісистості, га	Частка орних земель, (%)
Бережанський	661	20728,6	31,4	-	32,5
Борщівський	1006	15172,6	15,1	4900	61,8
Бучацький	802	11838,3	14,8	4200	61,7
Гусятинський	1016	15793,2	15,5	4500	64,9
Заліщицький	684	9674,3	14,1	4000	59,6
Збаразький	863	7150,4	8,3	8700	70,3
Зборівський	977	9990,7	10,2	7900	54,5
Козівський	694	3694,8	5,3	8950	69,1
Кременецький	918	14890,4	16,2	3000	55,8
Лановецький	632	3376,1	5,3	7900	71,5
Монастириський	558	13499,6	24,2	-	46,1
Підволочиський	837	3809,5	4,6	11050	72,8
Підгасцький	496	8445,2	17,0	1400	58,8
Теребовлянський	1130	8750,5	7,7	11400	71,7

Тернопільський	749	5245,6	7,0	8400	67,1
Чортківський	903	11080,6	12,3	6700	67,8
Шумський	838	19737,9	23,6	-	51,9
м. Тернопіль	59	287,4	4,9	-	
Усього по області	13823	183165,7	13,3	93000	

- збереження біорізноманіття лісів, у тому числі через створення нових і підтримання в належному стані існуючих об'єктів природно-заповідного фонду;

- розвитку лісової інфраструктури;
- створення конкурентних засад надання послуг у лісовому господарстві;
- охорони лісів від незаконних порубок та пожеж, захист від шкідників і хвороб;

- підвищення стійкості лісових екосистем до впливу негативних факторів навколошнього середовища, зростаючого техногенного навантаження і змін клімату;

- ліквідації наслідків стихійного лиха і лісових пожеж, боротьби із шкідниками лісу;

- розвитку рекреаційної та туристичної інфраструктури;
- екологічного виховання населення, провадження еколого-просвітницької діяльності через активізацію роботи шкільних лісництв області, посилення співпраці з структурними підрозділами з питань освіти, молоді і спорту районних державних адміністрацій, проведення творчих та інших конкурсів серед учнівської молоді;

- інформування громадськості про проведення основних лісогосподарських заходів через інтернет ресурси, формування довідок про стан лісового господарства.

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів обласного, районних бюджетів Бережанського, Зборівського, Кременецького, Монастириського і Підгаєцького районів та інших джерел (власних коштів підприємств, установ, організацій лісового господарства). Фактичні обсяги видатків обласного бюджету в установленому порядку визначаються щороку під час затвердження показників відповідного бюджету на рік та внесення змін до них, виходячи з фактичних можливостей.

Фінансування робіт з виготовлення проектної документації на земельні ділянки для лісорозведення державними підприємствами передбачено за кошти обласного бюджету (фонду охорони навколошнього природного середовища, надходжень від втрат сільськогосподарського та лісогосподарського

виробництва, передбачених статтею 209 Земельного кодексу України). Із районних бюджетів - фінансування заходів з набуття та оформлення права постійного користування земельними лісовими ділянками підприємств асоціації „Тернопільагроліс”. Інші заходи Програми фінансуватимуться за рахунок коштів інших джерел (власні кошти). Програма реалізовуватиметься упродовж п'яти років у два етапи: I – 2017-2018 роки; II – 2019-2021 роки.

Першочерговим завданням на I етапі виконання Програми є вирішення проблеми закріплення за лісокористувачами усіх лісів, що обліковуються в землях державної власності і не надані в користування, а також збільшення лісистості та покращення якісної структури лісових насаджень області, залиснення берегових смуг водойм та створення захисних лісопосадок уздовж автомобільних доріг.

Для реалізації заходів Програми необхідні кошти в сумі 691,62 млн грн, із яких: 2,5 млн грн – кошти обласного бюджету, 5,05 млн грн – кошти районних бюджетів Бережанського, Зборівського, Кременецького, Монастириського і Підгаєцького районів та 684,07 млн грн – кошти інших джерел (власні кошти лісокористувачів).

Ресурсне забезпечення Програми

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Етапи виконання Програми					(млн гривень)
	I рік	II рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	
Обсяг ресурсів, усього, в тому числі:	114,99	125,62	136,75	150,32	163,94	691,62
обласний бюджет	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	2,50
районні бюджети, усього, в тому числі	1,01	1,01	1,01	1,01	1,01	5,05
Бережанського району	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	1,35
Зборівського району	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,55
Кременецького району	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34	1,70
Монастириського району	0,16	0,16	0,16	0,16	0,16	0,80
Підгаєцького району	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,65
сільські, селищні, міські бюджети	-	-	-	-	-	-

кошти інших джерел (власні кошти лісо-користувачів)	113,48	124,11	135,24	148,81	162,43	684,07
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

5. Перелік завдань і заходів програми та результативні показники

Основними завданнями Програми є:

- створення захисних лісових насаджень на еродованих землях, заливення малопродуктивних та деградованих земель, ярів, балок, берегів річок та водойм усіма лісокористувачами, в тому числі і місцевими радами;
- оформлення правовстановлюючих документів на право постійного користування лісовими землями та землями, наданими для лісорозведення;
- створення лісових культур відповідно до умов місцезростання, сприяння природному поновленню лісів;
- створення спеціалізованих лісових плантацій різного цільового призначення (енергетичних, із скороченим терміном рубки та інших);
- вирощування садівного матеріалу, створення і утримання селекційних комплексів, плантацій, лісових розсадників;
- організація вирощування садівного матеріалу основних лісотвірних порід, у тому числі із закритою кореневою системою для потреб лісових господарств та інших лісокористувачів;
- проведення рубок формування і оздоровлення лісів в обсягах, визначених лісовпорядкуванням;
- придбання і оновлення парку лісогосподарської техніки і знарядь;
- будівництво об'єктів лісогосподарського призначення;
- проведення заходів з виявлення запасів природних рослинних ресурсів та їх охороні і відтворення;
- забезпечення охорони лісів від пожеж, гасіння лісових пожеж, протипожежного облаштування лісів, придбання пожежних автомобілів та іншої пожежної техніки, засобів пожежогасіння та зв'язку;
- здійснення лісозахисних заходів, придбання обладнання і препаратів для проведення винищувальних робіт в осередках шкідників і хвороб (за потребою);
- ведення мисливського господарства, здійснення державного контролю у галузі мисливського господарства та полювання, охорона, використання і відтворення мисливської фауни, збереження та поліпшення стану мисливських угідь;
- проведення впорядкування мисливських угідь та розроблення перспективних планів ведення мисливського господарства;

- заготівля ліквідної деревини під час проведення рубок головного користування;
- забезпечення капітального ремонту та реконструкції доріг лісогосподарського призначення;
- заготівля другорядних лісових матеріалів та здійснення побічних користувань;
- проведення безперервного лісовпорядкування;
- забезпечення розвитку рекреаційної та туристичної інфраструктури;
- підвищення кваліфікації працівників та спеціалістів у галузі лісового господарства;
- забезпечення екологічного виховання підростаючого покоління через активізацію роботи шкільних лісництв, музеїв лісу, еколого - просвітницьких центрів, а також посилення співпраці з структурними підрозділами з питань освіти, молоді і спорту районних державних адміністрацій з метою екологічного виховання дітей та молоді.

Результативні показники Програми:

- підвищення рівня лісистості, проведення лісорозведення на площі 500 га (шорічні завдання із створення нових лісів наведено в додатку 1 до Програми), а також створення 5 га захисних смуг уздовж автомобільних доріг;
- нарощування ресурсного та екологічного потенціалу лісів, забезпечення ведення лісового господарства на засадах сталого і невиснажливого розвитку. Зокрема, передбачено проведення відновлення лісів та захисних смуг, відповідно до вимог чинних документів, на загальній площі 4180 га, в тому числі державними підприємствами – 3640 га. Важливим завданням Програми є проведення рубок формування і оздоровлення лісів на загальній площі 42 850 га, при цьому передбачається заготівля деревини в обсязі 724 тис. куб. метрів від усіх видів рубок формування і оздоровлення лісів;
- підвищення стійкості лісових екосистем, забезпечення охорони і захисту лісу передбачає створення протипожежних розривів і мінералізованих смуг, що доглядаються, протяжністю 2 920 км, проведення лісозахисних заходів на площі 30 тис. га;
- закріплення за користувачами лісів, на землях державної власності, які не надані в користування. За даним обліку, таких лісів в області налічується понад 9,7 тис. га;
- вирішення питання із статусом лісів на самозаліснених територіях адміністративних районів області (дані про наявність таких категорій земель наведено в додатку 2 до Програми);

- створення обласного і районних реєстрів земельних ділянок, що можуть бути залишеними (дані про площі деградованих і малопродуктивних земель наведено в додатку 3 до Програми);

- відтворення, охорона і раціональне використання мисливської фауни. Передбачається, що обсяг витрат на 1 тис. га мисливських угідь, пов'язаних з охороною і відтворенням мисливських тварин, зросте з 6,2 тис. грн у 2016 році до 7 тис. грн у 2020 році. Кількість диких копитних тварин збільшиться з 5,4 до 9 тис. голів;

- раціональне використання лісових ресурсів передбачає, що в лісах області на підставі чинної розрахункової лісосікі головного користування буде заготовлено 672,55 тис. куб. метрів ліквідної деревини;

- заплановано збудувати (реконструювати і відновити) 85 км доріг лісогосподарського призначення;

- збереження біологічного різноманіття лісових екосистем на території усіх категорій лісів;

- підвищення екологіко-економічної ефективності управління лісами та лісокористуванням;

- проведення сертифікації лісів відповідно до міжнародних стандартів.

Виконання Програми дасть змогу:

- поліпшити стан та якісний склад лісів, посилити їх екологічні функції та підвищити продуктивність;

- забезпечити ефективне ведення лісового господарства області на засадах сталого розвитку;

- ефективно здійснювати управління землями лісового фонду;

- забезпечити соціальний захист працівників галузі лісового господарства;

- досягти розвитку рекреаційної та туристичної інфраструктури в лісах області;

- зменшити загрозу деградації земель, збільшити площу лісів області за рахунок створення нових лісів і включення до лісового фонду самозаліснених, малопродуктивних і деградованих земель сільськогосподарського призначення;

- залучати територіальні громади до процесу створення нових лісів, збільшення лісистості їх територій.

Очікувані результати виконання заходів Програми наведені у додатку 4 до Програми.

6. Напрями діяльності та заходи програми

№ з/п	Перелік заходів программи	Строк вико- нання заходу	Виконавці	Джерела фінанси- вання	Орієнтовані обсяги фінансування (варітість), млн грн., у тому числі				Оцінюваний результат	
					І етап		ІІ етап			
					2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	
1.	Лісорозведення, створення нових лісів та захисних лісосумт	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства, Служба автомобільних доріг в області	кошти інших джерел	2,0	2,2	2,2	2,2	2,4	створення нових лісів на площі 500 га і захисних лісосумт на площі 5 га, вирощування деревельного матеріалу
2.	Оформлення прав на постійного користування земельними ділянками для лісорозведення	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства	обласний бюджет	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	досвід, позитивного екологічного ефекту, захист земель від ерозії, підвищення лісистості
3.	Проведення робіт з відновлення лісів	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопіль-аиропіс"	кошти інших джерел	6,59	7,2	7,21	8,71	9,22	забезпечення відновлення лісів після зрубів на загальний площа 4170 га, в тому числі державними підприємствами – 3640 га; вирощування незалізничних лісових культур
4.	Вирощування садівництво матеріалу, створення і купівлі	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопіль-аиропіс"	кошти інших джерел	1,84	2,05	2,26	2,47	2,68	вирощування стандартного матеріалу

	селекційних комплексів, плантацій, розсадників		лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопіль-агроліс"							для потреб лісорозведення та лісовідновлення в загальній кількості 37 млн штук, у тому числі державними підприємствами - 37 млн штук
5.	Проведення рубок формування і оздоровлення лісів	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопіль-агроліс"	кошти інших джерел	21,5	23,4	25,5	27,9	30,5	підвищення продуктивності лісів, заготівля деревини для потреб економіки області в кількості 727,5 тис. куб.метрів, у тому числі державними підприємствами - 628 тис. куб.метрів, асоціацією "Тернопільагроліс" - 99,5 тис. куб.метрів
6.	Придбання і оновлення парку лісогосподарської техніки і знарядь	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопіль-агроліс"	кошти інших джерел	5,05	5,56	6,07	6,78	7,38	оновлення наявної техніки і знарядь для потреб лісового господарства
7.	Утримання існуючої мережі об'єктів природно-заповідного фонду і збереження біорізноманіття	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства	кошти інших джерел	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	утримання в належному стані об'єктів природно-заповідного фонду

8.	Відновлення і утримання захисних лісосмуг уздовж автомобільних доріг	2017-2021 роки	Служба автомобільних доріг в області	кошти інших джерел	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	проведення доглядових рубань протяжністю 10 км щороку
9.	Будівництво розсадницького і насінневого комплексу та інших об'єктів лісогосподарського призначення	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства	кошти інших джерел	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	вирощування садивного матеріалу із закритою системою (більше 100 тис. штук у рік), а також садивного матеріалу покращеніх спадкових властивостей
10.	Забезпечення охорони лісів від пожеж, протипожежне облаштування лісів та придбання пожежного інвентаря і техніки	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопіль-агроліс"	кошти інших джерел	0,44	0,46	0,46	0,58	0,58	створення протипожежних захисних смуг, що доглядаються, протяжністю 500 км щороку, оновлення пожежної техніки та інвентаря
11.	Здійснення лісозахисних заходів, придбання препаратів та проведення заходів боротьби з шкідниками і хворобами лісів	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопіль-агроліс"	кошти інших джерел	0,17	0,2	0,2	0,22	0,22	ліквідація осередків шкідників, моніторинг санітарного стану лісових насаджень
12.	Ведення мисливського господарства, здійснення державного регулювання в галузі мисливства та полювання, охорона,	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства	кошти інших джерел	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	збільшення чисельності диких копитних тварин у мисливських угіддях до 2 тис. голів. досягнення середніх

	використання і відтворення мисливської фауни, та поліпшення стану мисливських угідь								витрат на 1 тис. га мисливських угідь, пов'язаних з охороною і відтворенням диких мисливських тварин, у розмірі 3500 гривень	
13.	Проведення безперервного лісопорядкування в лісах, намічення господарських заходів, моніторинг стану лісів	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства	кошти інших джерел	0,5	0,5	0,6	0,6	одержання достовірної інформації про стан лісового фонду	
14.	Набуття та оформлення права постійного користування земельними ділянками лісового фонду	2017-2021 роки	Асоціація "Тернопіль-агроліс"	районні бюджети	1,01	1,01	1,01	1,01	оформлення права постійного користування земельними ділянками загальною площею 18,6 тис. гектарів	
15.	Набуття та оформлення права постійного користування земельними ділянками лісового фонду	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства	кошти інших джерел	2,5	2,5	3	3	оформлення права постійного користування земельними ділянками лісового фонду на загальній площі понад 146 тис. гектарів	
16.	Проведення рубок головного користування, заготівля і реалізація лісопродукції	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопіль-	кошти інших джерел	69,18	76,03	83,53	91,79	100,99	заготівля в порядку проведення рубок головного користування деревини в обсязі 673,5 тис. куб.м державними підприємствами і

		агроліс"							122,8 тис. куб. метрів-підприємствами асоціації "Тернопільагроліс"	
17.	Будівництво, капітальний ремонт та реконструкція доріг лісогосподарського призначення	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства	кошти інших джерел	1,6	1,8	1,9	2,1	2,3	будівництво і ремонт 72 км лісових доріг, облаштування їх твердого покриття
18.	Еколого-просвітницька діяльність, робота шкільних лісництв та інші заходи	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства	кошти інших джерел	0,2	0,2	0,2	0,25	0,25	покращення еколого-просвітницької роботи, виховання шкільної молоді
19.	Благоустрій рекреаційних ділянок та розвиток рекреаційної інфраструктури	2017-2021 роки	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства	кошти інших джерел	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	облаштування додаткових і утримання існуючих рекреаційних пунктів уздовж автодоріг
Обласний бюджет					0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
Районні бюджети					1,01	1,01	1,01	1,01	1,01	
Інші джерела					113,48	124,11	135,24	148,81	162,43	
Всього					114,99	125,62	136,75	150,32	163,94	

7. Координація і контроль за виконанням програми

Координація виконання заходів Програми та контроль за використанням коштів, виділених з обласного бюджету і районних бюджетів Бережанського, Зборівського, Кременецького, Монастириського та Підгаєцького районів на її фінансування, покладаються на департамент агропромислового розвитку Тернопільської обласної державної адміністрації, який на основі звітів, наданих Тернопільським обласним управлінням лісового та мисливського господарства, асоціацією „Тернопільагроліс” та іншими виконавцями Програми, щороку звітує про стан її виконання перед Тернопільською обласною державною адміністрацією.

Основними формами контролю за реалізацією заходів та виконанням показників Програми є:

- звітність Тернопільського обласного управління лісового та мисливського господарства про стан виконання заходів, визначених Програмою;

- обговорення стану та проблем реалізації Програми на засіданнях колегії Тернопільської обласної державної адміністрації, профільної постійної комісії, сесіях Тернопільської обласної ради, засіданнях колегії Тернопільського обласного управління лісового та мисливського господарства;

- проведення моніторингу і аналізу повноти та якості виконання заходів Програми;

- залучення засобів масової інформації для висвітлення ходу реалізації Програми.

Фінансування Програми здійснюватиметься в межах коштів, виділених на відповідний фінансовий рік. Розподіл коштів відповідно до заходів Програми здійснюватиметься департаментом агропромислового розвитку Тернопільської обласної державної адміністрації за поданням Тернопільського обласного управління лісового та мисливського господарства за погодженням з профільною постійною комісією Тернопільської обласної ради.

Організаційне супроводження Програми здійснює Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства.

Керуючий справами виконавчого апарату
Тернопільської обласної ради

І.Г.БАБІЙЧУК

Додаток I
до Програми
(пункт 5)

ОБСЯГИ

створення захисних лісових насаджень на еродованих землях державними підприємствами, що входять до сфери Тернопільського обласного управління лісового та мисливського господарства

(га)

№ з/п	Назва підприємства	Усього	у тому числі за роками			
			2017	2018	2019	2020
1.	ДП "Бережанське ЛМГ"	103	12	21	24	22
2.	ДП "Бучацьке ЛГ"	103	12	21	22	24
3.	ДП "Кременецьке ЛГ"	102	12	21	22	23
4.	ДП "Тернопільське ЛГ"	101	12	22	22	21
5.	ДП "Чортківське ЛГ"	91	12	15	20	20
Усього		500	60	100	110	110
						120

О.П.Яремко

Додаток 2
до Программи
(розділ 5)

Оперативна інформація щодо орієнтовних площ самосійних лісів станом на
01.09.2016 по області

(га)

№ з/п	Назва району	Площа лісів	Форма власності земель		
			державна	комунальна	приватна
1	2	3	4	5	6
1.	Бережанський	976,6478	441,5878	61,5	473,56
2.	Борщівський	90,7	90,7	0	0
3.	Бучацький	45	12	33	0
4.	Гусятинський	8	8	0	0
5.	Заліщицький	45,7168	45,7168	0	0
6.	Збаразький	66	66	0	0
7.	Зборівський	12,5454	12,5454	0	0
8.	Козівський	0	0	0	0
9.	Кременецький	417,2	232,5	14	170,7
10.	Лановецький	130,8	85,8	0	45
11.	Монастириський	43,97	43,97	0	0
12.	Підволочиський	195,2351	192,2351	3	0
13.	Підгасецький	40,43	40,43	0	0
14.	Теребовлянський	45	15	30	0
15.	Тернопільський	0	0	0	0
16.	Чортківський	41	41	0	0
17.	Шумський	435,2223	435,2223	0	0
18.	м. Тернопіль	0	0	0	0
Всього по області		2593,4674	1762,7074	141,5	689,26

Примітка: дані сформовано за інформуванням відділів Держгеокадастру у районах та м. Тернопіль

В.Ю.Луй
О.П.Яремко

Додаток 3
до Программи
(пункт 5)

ПЛОЩІ
деградованих та малопродуктивних земель
станом на 01.09.2016

(тис.га)

№ з/п	Назва району	Землі, які потребують консервації, та можуть бути заліснені	
		деградовані	малопродуктивні
1	2	3	4
1.	Бережанський	0,60	0,02
2.	Борщівський		0,47
3.	Бучацький	0,32	1,86
4.	Гусятинський	0,75	0,95
5.	Заліщицький	0,08	0,90
6.	Збаразький	0,17	2,26
7.	Зборівський	0,02	0,26
8.	Козівський	0,02	0,61
9.	Кременецький		2,42
10.	Лановецький	0,24	0,94
11.	Монастириський	0,00	0,19
12.	Підволочиський	0,09	0,24
13.	Підгасецький	0,02	0,22
14.	Теребовлянський		1,21
15.	Тернопільський	0,06	2,64
16.	Чортківський		0,24
17.	Шумський	0,04	1,01
18.	м. Тернопіль		
Всього по області		2,41	16,44

Примітка: дані сформовано за інформуванням відділів Держгеокадастру у
районах та м. Тернопіль

В.Ю.Луй
О.П.Яремко

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ
виконання заходів Програми

Номер	Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання	Одиниця виміру	Значення показників						Відповідальні виконавці
				у тому числі за роками:	2017	2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Підвищення рівня якості	площа лісорозведення	тис. га	0,5	0,06	0,11	0,11	0,11	0,11	підприємства, що входять до сфери управління обласного управління лісового та мисливського господарства
		створення нових захисних ліосмуг вздовж автомобільних доріг області	га	5	1	1	1	1	1	Служба автомобільних доріг в області
2	Нарощування ресурсного та екологічного потенціалу лісів, забезпечення ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку	площа відновлення лісів	тис. га	4,17	0,79	0,82	0,83	0,86	0,87	підприємства, що входять до сфери управління обласного управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопільагроліс"
		площа відновлення захисних ліосмуг вздовж автомобільних доріг	га	50	10	10	10	10	10	Служба автомобільних доріг в області
		площа лісів, на якій проведені рубки формування і оздоровлення лісів	тис. га	42,85	8,57	8,57	8,57	8,57	8,57	підприємства, що входять до сфери управління обласного управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопільагроліс"

		обсяг загального запасу заготовленої під час проведення рубок формування і оздоровлення лісів деревини	тис. куб. метрів	724	144,8	144,8	144,8	144,8	144,8	підприємства, що входять до сфери управління обласного управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопільагроліс"
		будівництво розсадницького і насіннєвого комплексу	тис. грн	600	100			500		державне підприємство "Чортківське ЛГ"
	Підвищення стійкості лісових екосистем, забезпечення охорони і захисту лісів	протяжність створених протипожежних розривів, мінералізованих смуг, що доглядаються	тис. км	2,92	0,56	0,59	0,59	0,59	0,59	підприємства, що входять до сфери управління обласного управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопільагроліс"
		площа, на якій проведені лісозахисні заходи	тис. га	30	6	6	6	6	6	підприємства, що входять до сфери управління обласного управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопільагроліс"
4	Відтворення, охорона і раціональне використання мисливської фауни	обсяг середніх витрат на 1 тис. гектарів мисливських угідь, пов'язаних з охороною і відтворенням мисливських тварин	гривень	7000	6200	6200	6500	6500	7000	підприємства, що входять до сфери управління обласного управління лісового та мисливського господарства
		кількість диких копитних тварин у мисливських угіддях	тис. голів	9	5,4	6,2	7,1	8,1	9	користувачі мисливських угідь

5.	Підвищення ефективності управління лісовим господарством	площа, на якій проведено безперервне лісовпорядкування	тис. га	786,8	157,3	157,3	157,4	157,4	157,4	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства
6.	Рациональне використання лісових ресурсів	обсяг заготовленої під час проведення рубок головного користування ліквідації деревини	тис. куб. метрів	796,3	158,6	158,6	159,7	159,7	159,7	підприємства, що входять до сфери управління обласного управління лісового та мисливського господарства, асоціація "Тернопільагроліс", інші лісокористувачі
		протяжність збудованих, реконструйованих і відновлених доріг лісогосподарського призначення	км	85	17	17	17	17	17	підприємства, що входять до сфери управління обласного управління лісового та мисливського господарства
7.	Екологічне виховання	робота шкільних лісництв, екологопросвітницького центру	тис. грн	110	20	20	20	20	30	Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства, управління освіти і науки; фізичної культури та спорту облдержадміністрації
		благоустрій рекреаційних ділянок	тис. грн	100	20	20	20	20	20	підприємства, що входять до сфери управління обласного управління лісового та мисливського господарства

В.Й.Луй
О.П.Яремко